

A magyarság lényege.

Fanatikusan hiszek a magyarságban. Nem elég azonban hitünket csak hangoztatni, hanem inkább azokat a gyökereket kell megkeresnünk, melyekből hitünk táplálkozhat. Kíséreljünk meg hangosan tépelődni és hangosan gondolkozni arról, hogy mi hát a magyarság? Mi a magyarság, mert ha Istenen kívül valamiben most még hinnünk kell és lehet, úgy a magyarságunkban kell hinnünk. Hogy miben higgyünk, erre akarunk felelni.

Az első abban megállapodnunk, hogy mi az a „magyar“. Kétféle úton kereshetjük a feleletet a feltett kérdésre. Vagy azt valljuk, hogy a magyar egy test, egy vérség, egy fizikum, „faj“, vagy azt mondjuk, hogy a magyarság nem test, nem fizikum, hanem annál nagyobb érték, a magyarság *lélek*. Próbáljunk logikusan gondolkozva helyes utat találni.

Most, amikor a faji kérdéseket európaszerte felvetik és amikor a faji problémák képesek Európa jelentékeny részét lángragyújtani, akkor tisztáznunk kell saját magunk előtt, hogy vajjon a vérség, a fajiság a legnagyobb érték-e, vagy pedig van-e ennél nagyobb érték is, a lélek? S mindjárt le is akarjuk szögezni, hogy a legnagyobb magyar gondolkozók, tudós szakemberek, ma már megegyeznek abban, hogy a *magyarság nem fajiság*. Nem fajiság a magyarság sok okból. Először már, amikor a magyarság, mint etnikum, ezelőtt 1900 esztendővel, kb. Krisztus Urunk születése idejében valahol az Ural keleti lejtőjén megalakult, már akkor is úgy alakult, hogy két nép olvadt össze. Két, egymással vérségileg nem is rokon nép. A finnugor származású ugor-magyarok, vagy ha úgy tetszik, akkor még csak ugorok, akik közül legközelebbi testvéreink a vogulok és osztjákok, és egy egészen más származású, egy török fajú nép. Láthatjuk, hogy már a magyarság kiindulása sem tiszta vérséget jelentett, hanem éppen vérkeveredésből született meg. Összeolvadt egy eddig kezdetleges kultúrájú, szervezetlen, zsákmányoló, vadászó-halászó életmódot folytató ugor törzs és a magasabb kultúrájú, elsősorban nomád pásztorkodással, de már földműveléssel is foglalkozó török törzs. Az eredmény az lett, amit *magyarnak* mondunk. Az ugorság adta a nyelvet, az ugorság adta az alapréteget és a népességnek a zömét. A törökség, valószínűleg hunok, bolgár-törökök, adták a szervezettséget, a magasabb kultúrát, a katonai vezetést, a szervezőképességet, az államalkotó képességet. Az Ural ázsiai oldalán született meg a magyarság vérsége. Itt született meg a magyarság társadalmi szerveződése is. Az alapréteg, a meghódított ugor réteg szolgalelkűvé vált, a vezetőréteg, a török réteg a nemességet, az uralkodó osztályt adta ennek a népnek. Ne higgyük azonban, hogy a magyarság ma is talán ezért

válík el olyan két — egymástól meglehetősen széjjelváló társadalmi rétegre, szegénységre, szolgarétegre és magasabb rétegre, hiszen a történelem úgy összekeverte ezt a két népréteget, hogy ma már szétválasztani nem lehet.

Vérségileg tehát nem vagyunk tiszta faj. Nincs ezen mit szégyelnünk, mert Európában sehol sem találunk vérségileg tiszta fajt. De feltétlenül bizonyos, hogy nem szabad a vérségben keresnünk a magyarság lényegét.

Van a magyarságban egy olyan vérségi jelleg, amit annak köszönhetünk, hogy ezer esztendeje ebben a tájkörnyezetben, ebben a földrajzi környezetben élt a nép és a magyar föld erre a bizonyos nemzeti rassz-elemre rányomta a maga bélyegét. A mi magyarságunkban tehát benne van a mi hazánk is, hiszen egy nemzet sohasem csak a maga történelmi multját hurcolja magával, hanem a maga környezeti multját is, a maga földrajzi multját is. Ebből mindjárt le is vonhatjuk a következeniciát. Mindaz, aki úgy érzi, hogy magával hozta a magyarság hosszabb-rövidebb, de teljes egészében vállalt történelmi multját és érzi azt is, hogy az ő lelkiségének kialakulásához ez a föld, ez a földrajzi környezet, a haza földje hozzájárult valamivel, — az magyar. Magyar mindenki, aki egy olyan népközösségnek a tagja, amely népközösség olyan rassz-elemekből áll, amilyen számarányban ez a különböző rassz-elemekből összetett nép sehol a világon máshol elő nem fordul. Nem tudjuk másképen ezt kifejezni, minthogy azt mondjuk, hogy a magyar testileg csak egy különleges táj biológiai életközösségében kialakult különleges összetételű nép. Ha a magyarság fizikai, a vérségi magyarság lényegét akarjuk megfejteni, nem tudunk erre a kérdésre más választ adni, mint egy kissé nehezen érthető mondatot: benne van a magyarság fizikumában a felvett vérségi elemek mellett ez a föld, a haza földje is, benne van különleges rassz-összetételében és benne van egy rassz-elemnek a környezethatás alatt való sajátos kialakulása folytán szerzett bélyegében.

Mindezek után semmiképen sem állítható az, hogy a magyarság fizikum, a magyarság test. Nem, ennél több, a magyarság *lélek*, a magyarság *öntudat*, a magyarság *hitvallás*. Minden áldozatok vállalása mellett való megvállása annak, hogy egy közösségnek, egy sorsnak tagja az illető. Megvállása olyan vallásos hittel és meggyőződéssel, amilyen vallásos alázattal és öntudatos hittel tartja magát egy öntudatos keresztény keresztyének. Aki magát komolyan magyarnak vallja, viselnie kell a magyar sorsot és vállalnia kell az áldozatot. Ennek az áldozatnak vállalására való készség tesz valakit magyarrá. A magyarságban tehát nem a fizikum értékesebb, hanem a lélek.

Honnan táplálkozik a magyar lélek? Miből alakult és alakul ki? Az előbb mondottakból látható, hogy az egyes rassz-

elemek által hozott népi és művelődési csírák együttélésén kívül mindenekelőtt kialakult a földhatásból, a magyar tájból, a mindenkori hazánkából, mert a magyarság mai etnikuma is meg van terhelve mindazokkal a földrajzi környezetekkel, amelyeken a magyarság keresztül ment. Boldog az a magyar, de viszont könnyebb magyarnak lennie annak a magyarnak, aki vérségileg is átment ezeken a régi hazákon, mert annak lelkében jobban benne van a mindenkori föld, a mindenkori táj hatása. Nehezebb, de éppen ezért nagyobb érdem magyarnak lenni annak, aki csak rövidebb ideje van ezen a földön, mert annak lelkébe még nem szívódott bele elég nemzedéken keresztül az, hogy ennek az e földön élő népközösségnek ő elválaszthatatlanul tagja.

Benne van a magyar táj a magyarság lényegében. Ilyen nép, mint amelyet itt magyarnak mondhatunk, egyetlen más földrajzi környezetben, egyetlen más néprajzi környezetben és egyetlen más történelmi környezetben, sehol a világon sem alakult és alakulhatott. A finnek pl., igaz, nekünk sokadfokú unokatestvéreink, más fizikai, néprajzi és történelmi környezetbe kerültek, egészen más valamivé, egészen más etnikummá alakultak, mint amit ma magyarnak mondunk. Mi azok vagyunk, amik vagyunk, itt Európa közepén egy olyan nép, amely Európa közepén más nem is lehet. Nem lettünk itt erdőlakó, erdei kulturájú néppé, mint Középeurópa legnagyobb részének népei, nem lettünk azzá, mert ahogy mi kiszakadtunk a fenyveserdő övéből, az Ural nyugati és keleti oldalán, attól kezdve más földrajzi környezeten mentünk keresztül. Mindig az erdő és steppe határán vándoroltunk és mikor ideérkeztünk a magyarság, amelyet már megtermékenyített a pusztalakó törökség, akkor mindjárt a kevésbé fás, vagy meleg erdejű sík dombsági vidéket kerestük, és nem erdőlakó nép lettünk. Nem lettünk erdőlakó nép, bár az ugor nép erdőlakó volt, de nem lettünk ázsiai pusztalakó néppé sem, bár a törökség a puszták népe volt, de nem igaz az, hogy ázsiai pusztai magyarság került Európába. Nem, a kettőnek, a kétféle nép kétféle földje szintéziséből kialakult, a kétféle magyarságból alakult földigényünket hurcoltuk ide, Középeurópába. És mikor megtaláltuk ezt az országot, akkor tudtuk, hogy ez a mi hazánk és itt érzi jól magát a magyarság.

Nem lettünk európai erdőlakó néppé, már csak azért sem, mert európai sorsunk sem engedte, hogy azokká váljunk, hogy asszimilálódjunk. Mert a sorsunk nagyon sajátos, de rendkívül érdekes sors. Mi ma is úgy vagyunk itt, ahogy elhelyezkedtünk Európában. Kelet felől akár ellenségnek, akár barátanak, mindig pusztai népeket kaptunk. Ellenségnek a tatárokat, a törököket, barátanak a jászokat és kunokat, tehát megmaradtunk félig ázsiai reminiscenciájú nemzetnek itt, Európában is. Ránk kétféle hatás hatott azután, hogy itt a magyar

földön megtelepedtünk. Nyugatról az erdőlakó népek, keletről a pusztalakó népeknek az etnikuma. Kultúránk is részben nyugateurópai és a középeurópai népeknek a kultúrája. Vannak városaink a nyugati részeken, amelyek bizonyos európai típusú városok, vannak kultúránknak európai elemei, azonban vigyáznunk kell, hogy ne nyomja el a pusztai kultúra elemeit, mert ennek kell maradnia alapnak, és akkor volt a magyar kultúra egészséges, ha ezt az ázsiai alapot megtartottuk és az Ázsiából kapott pusztai kultúrát nemesítettük meg nyugateurópai kultúrával. Mi szintetizáló nép vagyunk és ez a magyarság lényege és hivatása. Egyetlen más európai népnek sem az a hivatása, hogy szintetizálja a nyugateurópai városalakó népeknek és a keleti, pusztai népeknek a kultúráját. Ez a mi *hivatásunk*.

Honnan táplálkozik a magyarság kultúrája, a földrajzi multja és jelen földrajzi helyzete megszabta hivatásán kívül még? Elsősorban a *magyar történelemből*, abból, hogy mi oly történelmet éltünk itt végig, ami a népek országútján lakó népek története; a magyar történelemből, amely megtanította, vagy legalább meg kellett volna, hogy tanítsa, megtaníthatta a Kárpátok gyűrűjén belül élő népeket, hogy ebből az egymással szemben való magatartásuknak bizonyos következményeit le kell vonni. Aki ezt a *történelmi öntudatot* megtanulta és aki nemzetiségeink közül éppen ezt a történelmi öntudatot magába felszívta, az ma e nemzetnek tagja, aki ezt nem szívta fel magába, az még nem tagja a magyar nemzetnek.

Táplálkozhatik a mi magyarságunk még több más forrásból is. A magyarságnak két kultúrforrása van, a már említett ázsiai kultúrforrás, amely ma már a csak elhanyagolt népi hagyományos kultúránkban él, de ma még minden remiszenciájával kétségkívül elsősorban főleg egy pusztai nép kultúrája; és táplálkozik a másik, az európai kultúrforrásból. Nekünk hivatásunk van itt, Középeurópában, hogy mint az utolsó felvevőképeségű nép, felfogjuk mindazokat a kultúrbehatásokat, amelyeket felénk árasztott Európa. A középeurópai, nyugateurópai kultúra végső határa csaknem minden vonatkozásban Erdély volt. Erdélyen túl a közép-európai kultúra, a lovagság intézménye, meg a többi, nem hatolt el.

(Folytatjuk.)

Fodor Ferenc dr.